«КЕЛІСІЛДІ»
«Мұғалжар ауданының
білім бөлімі»
ММ әдістемелік кабинеті
_______ Г.Қ. Нұрмағанбетова
«08» 09 2020 ж.

«БЕКІТЕМІН»
«Қарлығаш» бөбекжай-бақшасы»
МКҚК меңгерушісі
_______ К.С.Медеуова
«28» 08 2020 ж.

Вариативтік компонент
«Ертегі әлемі-балаларда қонақта»

Бағдарламаны дайындаған:
№5 «Балапан» МАД тобының тәрбиешісі:
Самаева Т.Т

Қандыағаш қаласы

Бағдарламаны дайындаған:
№5 «Балапан» мектепалды даярлық
Тобының тәрбиешісі: Самаева Т.Т

Қандыағаш қаласы
«Қарлығаш бөбекжай –балабақшасы»
МКҚК –ның тәрбиешісі Т.Т.Самаеваның
«Ертегілер әлемі –балаларда қонақта»
атты бағдарламасы

Пікір

Мектепке дейінгі ұйымдарда ұйымдастырылған МАД топтағы балалардың деңгейіне мәдениет пен рухани сезімдерді оятатындай жасалған бағдарлама «Ертегілер әлемі –балаларда қонақта».
Бағдарлама 36 сағатқа құрылған.
Бұл, әрине былай қарағанда жаттанды, күннен-күнге айтылып жүрген тақырыптарда кездеседі, шындығына келгенде, кішкене бүлдіршіндер жүрегіне балабақша қабырғасында жүргеннен бастап, ертегі бағытына тәрбиелеу, болашақта баланың жеке тұлға болып қалыптасуына үлкен септігін тигізетіні сөзсіз.
Бала кішкентайынан кітаптарға, ертегілерге, өлеңдерге қызыға қараса, тыңдаса елімізді өз әдебиетінен таныса, бізге мақтаныш емес пе? Одан артық тәрбие бар ма?

«Қарлығаш» бөбекжай бақшасы» әдіскері: Кулжанова Г.С

Түсінік хат:

«Балаларға базарлық – ертегілер әлемі» бағдарламасында балалар ертегі жанрларымен танысады.
Олармен таныса отырып, мәдени және рухани сезімдері оянады, дамиды.
Ертегі кейіпкерлерін бір – бірімен ажырата отырып, жақсыдан үйреніп, жаманнан жиреніп өздерін тәрбиелейді.
Балалардың сөздік қоры молайып, еркін сөйлеуіне мүмкіндік береді.
Болашақта балалардың кітап оқуға деген қызығушылығын ашады.
Адам бойындағы ізгі қасиеттерге, әдептілікке, сыпайылыққа, үлкендерді құрметтеуге, табиғатты аялауға үйретеді.
Ертегі – балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерінің дамуы үшін аса маңызды.
Балалардың тұлғалық қалыптасуы мен дамуына тікелей ықпал ететін құрал болып табылады.

Мақсаты:

Балаларды көркем әдебиетке, ертегіге деген қызығушылығын арттыру, тұлғалық қалыптастыра отырып дамыту, үлкенді құрметтеуге, Отанды сүюге, адамгершілікке тәрбиелеу.

Міндеттері:

Ертегі, өлең, әңгімелерді тыңдауға, ондағы оқиғалардың өрбуін бақылауға, шығарманың мағынасын түсінуге, кейіпкерлердің қарапайым қарым – қатынастарын бағалауға тәрбиелеу.

Нәтижесі:

«Ертегіге саяхатқа» бара отырып, үлкенді құрметтеуді әдепті болуға, адамгершілікке, достыққа, жалпы адами қасиеттерге үйренеді. Сонымен қатар ертегі кейіпкерлеріне деген қызығушылығы артады.

Варнативтік бөлімінің тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күні
1	«Біздің балабақшада»	1	
2	«Күзде»	1	
3	«Алтын астық»	1	
4	«Үш жолдас»	1	
5	«Жемістер жыры»	1	
6	«Ағаштар неге ашуланды?»	1	
7	«Екі қаз, бір бақа» ертегісі	1	
8	«Қасқыр мен ит» ертегісі	1	
9	«Алдар көсе мен бай» ертегісі	1	
10	«Кішкентай бағбан»	1	
11	«Шаруа мен аю» орыс халық ертегісі	1	
12	«Менің сүйікті қалам, ауылым және елордасы – Астанам»	1	
13	«Қыс»	1	
14	«Жаңа жыл келді»	1	
15	«Қамқорлық»	1	
16	«Маша мен аю» ертегісі	1	
17	«Үш қыз» ертегісі	1	
18	«Түлкі мен қоян» ертегісі	1	
19	«Шықбермес Шығайбай»	1	
20	«Әкесі мен балалары»	1	
21	«Айна» халық ертегісі	1	
22	«Отбасындағы сыйластық»	1	
23	«Әтеш пен тоты» ертегісі	1	
24	«Көктем өрнегі»	1	
25	«Әже»	1	
26	«Құмырсқа мен көгершін» ертегісі	1	
27	«Наурыз көже»	1	
28	«Көкек» ертегісі	1	
29	«Атасының ақылы»	1	
30	«Менің ойыншықтарым»	1	
31	«Арыстан мен тышқан» ертегісі	1	
32	«Достық мерекесі»	1	
33	«Жеңіс күні»	1	
34	«Үй жануарлары»	1	
35	«Жайлауда»	1	
36	«Мақтақыз бен мысық» ертегісі	1	
	Барлығы:	**36 сағат**	

«Балаларға базарлық – ертегілер әлемі» тақырыбындағы вариативтік жобаның перспективалық жоспары

№	Тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны
1	«Біздің балабақшада»	а) Балабақшадағы сыйластық туралы түсініктерін кеңейту; ә) Ұжымдық қарым-қатынас дағдыларын дамыту; б) Құрмет пен сүйіспеншілік сезімдеріне, өзара сыйластыққа тәрбиелеу.	1
2	«Күзде»	а) Күз мезгілі туралы түсінік беру; ә) Өлеңді тыңдап, өз түсінігін жүйелі айтып беруін дамыту; б) Табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыра отырып, тәрбиелеу.	1
3	«Алтын астық»	Өлеңнің мазмұнын ашу, өлеңді дауыс ырғағын келтіре оқи отырып, әр шумағын қайталау арқылы жаттату, піскен астықты ору, жинау науқаны туралы балаларға айтып жеткізу, еңбекке деген сүйіспеншілік сезімдерін ояту, еңбекті сүйе білуге тәрбиелеу.	1
4	«Үш жолдас»	а) Әңгімені мәнерлеп оқып, мазмұнын түсіндіру; ә) Достық қатынасты бағалай білуге бағалау; б) Достаса білуге, адал достыққа тәрбиелеу.	1
5	«Жемістер жыры»	«Жемістер жыры» өлеңінің мазмұнын ашу: өлең ырғағын келтіре отырып,өлеңнін тіл	1

		ерекшелігін, көркем сөздерін түсіну, ойлау қабілетін дамыту; олардың пайдасы, құрамындағы дәрумендері туралы түсініктерін кеңейту; табиғатты сүюге, қорғауға тәрбиелеу.	
6	«Ағаштар неге ашуланды?»	а)Балаларды Б.Соқпақбаевтың «Ағаштар неге ашуланды?» әңгімесімен таныстыра отырып, агаштар және олардың пайдасы туралы жан-жақты мәлімет беру; ә)Балалардың дүниетанымын кеңейту; б)Табиғатты қорғай білуге тәрбиелеу.	1
7	«Екі қаз, бір бақа» ертегісі	а)Ертегінің мәнін ықыласымен тыңдауға баулу; ә) Оқылған ертегіні дұрыс түсіну, ойларын тиянақтау,сөздік қорын байыту; б) Жақсылық жасауға тәрбиелеу.	1
8	«Қасқыр мен ит» ертегісі	а)Балаларға ертегіні тыңдата отырып, мазмұнын түсіндіру; ә)Әңгімедегі жағымсыз кейіпкердің бейнесін саусақ театры арқылы көрсете отырып, қасқыр-жағымсыз, ит- жеті қазынаның бірі екенін айтып түсіндіріп, дүниетанымды кеңейту; б)Көркем әдебиетке деген қызығушылығын арттыру.	1
9	«Алдар көсе мен бай» ертегісі	а)Көркем шығарманың	1

		мазмұнын зейін қойып тыңдауға үйрету; әХалық ауыз әдебиетінің туындыларын тыңдауға деген қызығушылығын арттыру; б)Шығарманың тәрбиелік маңызын түсіндіру.	
10	«Кішкентай бағбан»	әңгімені таныстыруда балалардың зейінін аударып, әңгімеге деген қызығушылығын арттыру; бағбан туралы түсінік бере отырып, бақтағы жұмыстармен таныстыру;әңгіме арқылы ойын, қиялын дамыту, өз ойын қиялымен ұштастыра айтуға баулу; табиғатты сүюге тәрбиелеу.	1
11	«Шаруа мен аю» орыс халық ертегісі	Ертегі мазмұнын жете түсіндіріп, оны тыңдауға деген қызығушылығын ояту; өз ойын қиялымен ұштастыра отырып, жағымды-жағымсыз кейіпкерлерді өздігінен ажырата білуге үйрету; ертегі арқылы балаларды еңбекті сүюге тәрбиелеу.	1
12	«Менің сүйікті қалам, ауылым және елордасы – Астанам»	а) Балаларға қала, ауыл және ел ордасы Астана туралы түсінік беру; ә) Балалардың ой-өрісін дамыту; б) Елін, жерін, туған қаласын сүюге тәрбиелеу.	1
13	«Қыс»	а) Қыс мезгілі туралы түсінік беру; ә) Сөздік қорын молайту, тіл байлығын дамыту; б) Өлеңді жатқа айта білу арқылы көркем әдебиетке қызықтыру.	1

14	«Жаңа жыл келді»	Өлеңді дауыс ырғағын келтіре оқып беріп, мазмұнын әңгімелеуде өз ойын қиялымен ұштастыра айтуға баулу, балалардың мерекелік көңіл күйлерін көтере отырып жаттату. Ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту. Адамгершілікке, достыққа, үлкенді құрметтеп, кішіні сыйлауға тәрбиелеу.	1
15	«Қамқорлық»	а)Шығарманы оқып беру арқылы түсініктерін қалыптастыру; ә) Әңгімелеп беруге, диалог сөздері мәніне келтіре айта білуге дағдыландыру: б)Үлкендерді құрметтеуге тәрбиелеу.	1
16	«Маша мен аю» ертегісі	Ертегіні таныстыруда балалардың ертегіге деген қызығушылығын арттыру. Оның мазмұнын мағынасын түсініп, өз ойымен жеткізе білуге үйрету. Ойын қиялмен ұштастыруға, кейіпкерлерді өздігінен ажырата білуге дағдыландыру. Балаларды адамгершілікке тәрбиелеу.	1
17	«Үш қыз» ертегісі	Ертегіні балаларға таныстыра отырып, кейіпкерлер тағдырына балаларды ортақтастыру арқылы кейіпкерлермен бірге қуанып, бірге армандап, ізгілік пен ерсілікті айыра білуге үйрету. Ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту.	1

		Балаларды ізеттілікке, адамгершілікке тәрбиелеу.	
18	«Түлкі мен қоян» ертегісі	Ертегіні сурет бойынша әңгімелеу. Жағымды-жағымсыз кейіпкерлерді өздігінен ажырата білуге үйрету. Ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекетін өз ойларымен жеткізе білуге дамыту. Жануарларға қамқор болуға, адамгершілікке тәрбиелеу,	1
19	«Шықбермес Шығайбай»	Балаларға ертегіні таныстыра отырып, ертегінің мағынасын, тәрбиелік мақсатын түсіне білуге баулу. Ертегі желісі бойынша сахналай білуге үйрету. Ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту. Балаларды адамгершілікке имандылыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.	1
20	«Әкесі мен балалары»	Сурет бойынша әңгіменің мазмұнын мәнерлеп жеткізу, көркем шығарманы тыңдауға деген қызығушылығын арттыру және оның мазмұнын түсіне отырып, әңгімені аяқтауға дағдыландыру, татулыққа, достыққа тәрбиелеу.	1
21	«Айна» халық ертегісі	а) Ертегінің мазмұнын түсіндіру; ә) Сөйлеуге, әңгімелей білуге үйрету; б) Балаларды ертегі желісі арқылы адамгершілікке тәрбиелеу.	1
22	«Отбасындағы сыйластық»	а) Отбасы мүшелерін	1

		дұрыс атауға, сәлемдесіп, қоштасуға, үлкенді сыйлап, құрметтеуге үйрету; ә) Отбасында үлкенге – құрмет, кішіге – қамқорлық жасауға баулу; б) Инабаттылыққа, кішіпейілдікке тәрбиелеу.	
23	«Әтеш пен тоты» ертегісі»	а)Ертегінің мазмұнын түсіндіру; ә)Өз түсінігімен әңгімелеу барысында сөздік қорын молайтып, тіл байлығын дамыту; б)Құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	1
24	«Көктем өрнегі»	а) Көктем мезгілі туралы балаларға түсінік беру; ә) Көктем мезгілінің ерекшеліктерімен таныстыра отырып, дүниетанымын кеңейту; б) Табиғатты сүюге тәрбиелеу.	1
25	«Әже»	Өлеңді оқып, мазмұнын ашу. Өлең ырғағын келтіре отырып, әр шумағын қайталату, жаттату. Балаларды әже туралы өз ойларын айтып жеткізуге дағдыландыру. Үлкенді сыйлай білуге, әжені құрметтеуге тәрбиелеу.	1
26	«Құмырсқа мен көгершін» ертегісі	а) Әңгіменің мазмұнын түсіну; ә) Сұрақтарға жауап беру арқылы өз ойларын жеткізе білу; б) Жақсылық жасауға тәрбиелеу.	1
27	«Наурыз көже»	Наурыз мерекесі туралы айтып өлеңді дауыс	1

		ырғағын келтіре отырып оқып жеткізу. Көктем мезгілінде болатын мереке туралы білімжерін кеңейтіп, дамыту. Салт-дәстүр, әдет ғұрыптар туралы ұғындыру, оны бағалап құрметтей білуге тәрбиелеу.	
28	«Көкек» ертегісі	Ертегіні оқып жеткізу арқылы ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін көруге, іс-әрекеттерін сезінуге, өз ойларын жеткізе білуге баулу. Ойлау қабілеттерін, шығармашылықтарын дамыту. Балаларды адамгершілікке, бір – біріне көмек бере білуге тәрбиелеу.	1
29	«Атасының ақылы»	а) Әңгімені тыңдай білуге үйрету, үлкен адамның айтқан нақыл сөздеріне көңіл бөлуге баулу; ә) Қазақтың мақал-мәтелдеріндегі ұлағатты сөздерді меңгерту; б) Үлкенді сыйлауға тәрбиелеу.	1
30	«Менің ойыншықтарым»	Мұзафар Әлімбаевтың «Менің ойыншықтарым» өлеңін оқи отырып, сөздердің мағыналарын түсіндіру. Өлеңнің мазмұнын айтқызу арқылы ойыншыққа деген қамқорлық, сүйіспеншілік, аяушылық сезімін ояту.Ойыншықтарды күтіп ұстауға тәрбиелеу.	1

31	«Арыстан мен тышқан» ертегісі	Ертегі арқылы балаларды табиғатты қорғауға, ертегінің мазмұнын басты кейіпкерлердің мінез құлқына баға бере отырып, өз ойларын жеткізе білуге баулу. Өз түсініктерін кейіпкерлендіру арқылы көрсете білуге дағдыландыру. Бір-біріне қамқор болуға адалдыққа шыншылдыққа тәрбиелеу.	1
32	«Достық мерекесі»	«Достық мерекесі» өлеңін мәнерлеп оқу, сөз мағыналарын түсіндіру. Өлең мазмұнын айтқызу арқылы қайталай отырып жаттату. Достық сезімдерін ояту, Отанын сүйе білуге тәрбиелеу.	1
33	«Жеңіс күні»	Өлең шумақтарын мәнерлеп оқу, мазмұнын ашу. Өлеңді қайталау, жаттату. 9-мамыр Жеңіс күні туралы, Ұлы Отан соғысында елімізді, жерімізді жаудан қорғаған батыр ағаларымыздың ерлігін сурет бойынша әңгімелеу. Өз елін құрметтеуге, қорғауға тәрбиелеу.	1
34	«Үй жануарлары»	а) Үй жануарлары туралы түсінік беру; ә) Олардың ерекшеліктерін, адам өміріне пайдасын, төрт түлік малға не жататынын, олардың төлдерін атап айтуға баулу;	1

		б) Төрт түлік малды күтіп-баптауға тәрбиелеу.	
35	«Жайлауда»	а) Өлеңді жатқа айтуға үйрету; ә) Өлең желісі бойынша сұрақтарға жауап беруге баулу; б) Табиғатқа деген сүйіспеншілігін арттыру.	1
36	«Мақтақыз бен мысық» ертегісі	Балалардың зейінін аударып, ертегіге деген қызығушылығын арттыру. Оның мазмұнын түсініп, өз ойымен жеткізе білуге үйрету. Ертегі кейіпкерлерін рөлдерге бөліп, сахналау. Балаларды кішіпейілділікке, мейірімділікке тәрбиелеу.	1
	Барлығы:		**36 сағат**